

Visoki predstavnik ukida zabrane kako bi podstakao daljni napredak

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown je danas donio Odluke o ukidanju zabrane izrečene protiv 23 osobe kojima je bilo onemogućeno da sudjeluju u javnom i političkom životu. (Imena ovih osoba navedena su [Aneksu](#) koji je dostavljen u prilogu ovog Saopštenja).

Visoki predstavnik je 4. marta 2005. godine najavio otpočinjanje ovog procesa. To znači da se u javni život ponovo mogu uključiti osobe koje su promijenile svoje ponašanje, ili gdje je došlo do promjene okolnosti, te gdje OHR i međunarodna zajednica mogu zaključiti da ta osoba više ne ugrožava mirovni proces. Donosene odluke su zasnovane na političkoj procjeni i nemaju uticaja na sudske postupke koji su trenutno u toku, a kojima su obuhvaćene i ove osobe.

Uz izuzetak Momčila Ristića, u čijem slučaju postoji dvogodišnja zabrana obavljanja funkcija u općinskim organima vlasti u Tesliću, zabrana rada u javnom sektoru ukinuta je za sve ostale osobe, ukupno njih 22. Međutim, ovo im ne daje automatsko pravo da zatraže povratak na funkcije koje su ranije obavljali, ukoliko su na te funkcije u međuvremenu imenovane druge osobe.

Visoki predstavnik je danas također poništio Odluke o smjeni koje su donesene protiv 13 osoba u junu i decembru 2004. godine. Konkretno, radilo se o smjeni opstrukcionista koji su onemogućavali Republiku Srpsku u nastojanju da konačno ispuni svoje međunarodne obaveze prema Haškom tribunalu. Ove Odluke o smjeni su donesene kao dio paketa mjera kreiranih u cilju prevazilaženja opstrukcionizma u saradnji s Haškim tribunalom i rješavanja sistemskih slabosti u okviru sigurnosnih

struktura Republike Srpske, što je glavna tužiteljica Haškog tribunala definirala kao ključni razlog zbog kojeg Republika Srpska do tada u Hag nije izručila niti jednu osobu optuženu za ratne zločine.

Nakon 18 mjeseci Republika Srpska je sama ili u saradnji s organima vlasti Srbije i Crne Gore u Hag izručila 12 optuženika, složila se s reformom policije i odbrane, a kao rezultat tih aktivnosti Bosna i Hercegovina se nalazi na pragu Evrope, a uskoro bi trebala otpočeti i pregovore o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA). Na tom putu, Evropska komisija je potvrdila da je u pogledu saradnje sa Haškim tribunalom ostvaren «značajan» napredak. Nakon devet godina tokom kojih Republika Srpska nije uhapsila ni Haškom tribunalu izručila niti jednu osobu optuženu za ratne zločine, tokom prvih devet mjeseci 2005. godine Vlada Republike Srpske je izručila ili pomogla u izručenju 12 osoba optuženih za ratne zločine. Vlada Republike Srpske je također pomogla rad Komisije za Srebrenicu tokom njenih aktivnosti na otkrivanju istine o događajima u julu 1995. godine, što je rezultiralo spiskom osoba koje su umiješane u masakr u Srebrenici.

Uzimajući u obzir ove okolnosti, visoki predstavnik je zaključio da bi trebalo potvrditi napredak i podstaknuti dalje napredovanje putem ukidanja odluka donesenih protiv pojedinih osoba koje je visoki predstavnik ranije smijenio. U procesu donošenja odluka o ovim osobama visoki predstavnik je konsultirao Haški tribunal i druge relevantne međunarodne organizacije. Obaveza saradnje sa Haškim tribunalom neće biti ispunjena sve dok svi haški optuženici ne budu izručeni Hagu.

Smjena s javnih funkcija onih zvaničnika koji su opstruirali procese bila je (i još uvijek je) vanredna mjera koja je bila potrebna da bi se eliminirale krupne političke i institucionalne prepreke u procesu izgradnje mira. Ta strategija se pokazala uspješnom.

Poništavanje Odluka o smjeni ne dovodi u pitanje validnost prvobitnih Odluka, u ovom slučaju napredak Bosne i Hercegovine znači da je i moguće i korisno razmatrati postepeno poništavanje nekih Odluka o smjeni.

Ukoliko bude potrebno, visoki predstavnik će bez oklijevanja na listu smjenjenih zvaničnika vratiti ove ili sve druge osobe za koje se utvrdi da opstruiraju implementaciju Dejtonskog mirovnog sporazuma, posebno ukoliko na bilo koji način opstruiraju rad Haškog tribunala ili pružaju pomoć osobama optuženim za ratne zločine.